

1 Σεπτεμβρίου 2013

Μήνυμα του Οικουμενικού Πατριάρχη Βαρθολομαίου για την γιορτή της Ινδίκτου

Ορθοδοξία / Εορταστικοί λόγοι

Έφθασεν η πρώτη Σεπτεμβρίου, η πρώτη του εκκλησιαστικού έτους, την οποία προ ετών το Οικουμενικόν Πατριαρχείον και εν συνεχεία σύνολος η Ορθόδοξος ημών Εκκλησία ωρίσαμεν ως ημέραν προσευχής δια το

περιβάλλον. Έκτοτε, λόγω και της ημετέρας πρωτοβουλίας ταύτης, έχει γενικευθή το ενδιαφέρον δια την προστασίαν του φυσικού περιβάλλοντος και πολλά λαμβάνονται μέτρα εν προκειμένω δια την αειφορίαν και την ισορροπίαν των οικοσυστημάτων αλλά και δια πάν σχετικόν προς αυτάς πρόβλημα.

Καθώς μάλιστα τυγχάνει γνωστόν και επιμεμαρτυρημένον ότι “ου λύονται οι νόμοι της φύσεως, ουδέ σαλεύονται, αλλά μένουσιν ακίνητοι” (πρβλ. Ιερού Χρυσοστόμου, Εις τον πτωχόν Λάζαρον ΣΤ , P.G. 48,1042), οφείλομεν σήμερον να επικεντρώσωμεν την προσοχήν μας εις τας αφανείς επεμβάσεις του ανθρώπου εις την ισορροπίαν του περιβάλλοντος, η οποία διασαλεύεται όχι μόνον δι εμφανών καταστρεπτικών ενεργειών, ως αι εκριζώσεις των δασών, η υπεράντλησις των υδάτων, η εν γένει υπερεκμετάλλευσις των φυσικών και ενεργειακών πόρων και η μέσω διαρροής και αποθέσεως τοξικών και χημικών ουσιών μόλυνσις μεγάλων χερσαίων και υδατίνων περιοχών, αλλά και δι αφανών δια γυμνού οφθαλμού πράξεων. Και τοιαύται τυγχάνουν αι επεμβάσεις εις τα γονιδιώματα των εμβίων όντων και η δημιουργία κατ αυτόν τον τρόπον μετηλλαγμένων ειδών αγνώστου εν συνεχεία μετεξελίξεως, ως και η ανεύρεσις τρόπων αποδεσμεύσεως τεραστίων δυνάμεων, των ατομικών και πυρηνικών, των οποίων η μη ορθή χρήσις δύναται να εξαφανίση παν ίχνος ζωής και πολιτισμού εις τον πλανήτην μας. Εις τας περιπτώσεις ταύτας δεν είναι η πλεονεξία και η επιθυμία της υπερισχύσεως τα μόνα κίνητρα των επιδιωκόντων να επέμβουν και να μεταλλάξουν τα έμβια όντα, τα οποία ο Θεός εδημιούργησεν ως «καλά λίαν», αλλά και η υπεροψία ωρισμένων όπως αντιπαραταχθούν εις την Σοφίαν του Θεού και αποδείξουν εαυτούς ικανούς να βελτιώσουν το έργον Αυτού. Η ψυχική στάσις αύτη χαρακτηρίζεται υπό των αρχαίων Ελλήνων ως “ύβρις”, δηλαδή υπεροπτική αυθάδεια του έχοντος περιωρισμένον νουν έναντι του Πανσόφου και Παντοδυνάμου Δημιουργού.

Ασφαλώς δεν αντιτασσόμεθα προς την επιστημονικήν έρευναν, εάν και εφ’ όσον παρέχη επωφελείς υπηρεσίας εις τον άνθρωπον και το περιβάλλον. Τοιουτοτρόπως, η χρησιμοποίησις των πορισμάτων αυτής δια την θεραπείαν, παραδείγματος χάριν, ασθενειών είναι ασφαλώς θεμιτή, αλλά η βεβιασμένη εμπορική εκμετάλλευσις προϊόντων της συγχρόνου χημικής και βιολογικής τεχνολογίας προ της τετελεσμένης διαπιστώσεως ότι είναι δια τον άνθρωπον αβλαβή, είναι ασφαλώς κατακριτέα, καθώς επανειλημμένως ωδήγησεν εις τραγικάς συνεπειάς αυτόν και το περιβάλλον.

Η επιστήμη, καλώς πράττουσα, διαρκώς ερευνά και προσπαθεί να ερμηνεύση την φυσικήν νομοτέλειαν και τάξιν. Η εντολή του Θεού προς τούς πρωτοπλάστους “κατακυριεύσατε της γης”(Γεν. θ 1) παρέχει την άδειαν της ερεύνης και γνώσεως

των φυσικών και βιολογικών μηχανισμών οι οποίοι δρουν εις αυτήν, δια να είναι σύνολον τό φυσικόν περιβάλλον παραδείσιον. Αρκεί η επιδίωξις τής γνώσεως και η εκμετάλλευσις αυτής να μη στοχεύη μόνον εις το κέρδος και να μη είναι αλαζονική προσπάθεια οικοδομήσεως ενός νέου πύργου της Βαβέλ, δια του οποίου το δημιούργημα θα προσπαθήση να φθάση και ίσως, κατά την έπαρσιν ωρισμένων, να υπερβή και Αυτόν τον Δημιουργόν. Δυστυχώς λησμονεί ενίοτε ο άνθρωπος ότι ο του “κάλλους γενεσιάρχης έκτισεν αυτά” (Σοφ. Σολ. ιγ , 3) και χειρ Κυρίου “εθεμελίωσε την γην, και η δεξιά Αυτού εστερέωσε τον ουρανόν” (πρβλ. Ησ. μη ,13).

Καθήκον, λοιπόν, ημών των ποιμένων της Εκκλησίας και των ανθρώπων του πνεύματος και της επιστήμης, αλλά και πάντων των ευλαβών χριστιανών, είναι να εργαζώμεθα το αγαθόν και κυρίως να προσευχώμεθα όπως ο Δημιουργός του παντός Θεός φωτίζη τούς ειδικώς με τα ανωτέρα θέματα ασχολουμένους επιστήμονας ίνα εν ταπεινώσει έναντι Αυτού και εν σεβασμώ προς την φυσικήν νομοτέλειαν και τάξιν εισέρχωνται εις τα ενδότερα αυτής και αποφεύγουν την δια λόγους οικονομικής εκμεταλλεύσεως η άλλους, ως ανεφέρομεν, βεβιασμένην χρησιμοποίησιν των πορισμάτων της ερεύνης των. Χρειάζεται μακρά πείρα δια να βεβαιωθή ότι αι διαπιστωθείσαι ευεργετικάί επιρροαί εκ της εφαρμογής των νέων γνώσεων δεν συνεπάγονται παραπλεύρως επιβλαβείς παρενεργείας εις το περιβάλλον και βεβαίως εις αυτόν τούτον τον άνθρωπον.

Κατά την δημιουργίαν του κόσμου η τότε φωνή και το πρώτον πρόσταγμα του Κυρίου “οίον νόμος τις εγένετο φύσεως, και εναπέμεινε τη γη, την του γεννάν αυτή και καρποφορείν δύναμιν εις το εξής παρεχόμενος...” (Μεγάλου Βασιλείου, εις την εξαήμερον Θ , Ρ.Γ. 29, 96Α), εξασφαλίζουσα την αιεφορίαν αυτής. Και η γη θα συνεχίση να γεννά και να καρποφορή εφ ὅσον αφεθή εις την φυσικήν αυτής τάξιν και εφ ὅσον ημεῖς οι πάροικοι επ’ αυτής πορευθώμεν κατά τα προστάγματα και τας εντολάς του Θεού και φυλάττωμεν και ποιώμεν αυτάς. Τότε Εκείνος μόνον “δώσει τον υετόν ημίν εν καιρώ αυτού, και η γη δώσει τα γενήματα αυτής, και τα ξύλα των πεδίων αποδώσει τον καρπόν αυτών [...] και φαγώμεθα τον άρτον ημών εις πλησμονήν και κατοικήσωμεν μετά σφαλείας επί της γης ημών. Και πόλεμος ου διελεύσεται δια της γης ημών[...].” (πρβλ. Λευιτ. 26,4-5).

Προσευχόμενοι επί τη ευσήμω ταύτη ημέρα και τη εισόδω του ενιαυτού μετά Ιησού του Ναυή, Συμεών του ισαγγέλου και των εν Εφέσω επταρίθμων παιδων και μετά του ιερού Ψαλμωδού Δαυίδ προς τον Κύριον όπως εξαποστείλη το πνεύμα Αυτού και ανακαινίση το πρόσωπον της γης (πρβλ. Ψαλμ. 103,30), ευλογών τα έργα των χειρών Αυτού και καταξιών ημάς λυσιτελώς περαιώσαι την του χρόνου περίοδον, επικαλούμεθα υπέρ των ερευνώντων τας δυνάμεις της φύσεως τον φωτισμόν, την

χάριν και την ευλογίαν του Αγίου Πνεύματος. Αμήν.

βιγ' Σεπτεμβρίου α'

Άριθμ. Πρωτ. 735

+ Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ

ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΧΑΡΙΝ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗΝ

ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΤΟΥ ΠΑΣΗΣ ΤΗΣ ΚΤΙΣΕΩΣ

ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

* * *

<http://bit.ly/1ckcRIR>